

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Zlín

Inspekční zpráva

Základní škola Zlín, Kvítková 4338

Kvítková 4338, 760 01 Zlín

Identifikátor školy: 600 114 538

Zřizovatel: město Zlín, náměstí Míru 12, 761 40

Okresní úřad Zlín, Zarámí 88, 760 01 Zlín

Termín konání orientační inspekce: 9. – 11. leden 2001

Čj.	155 04/01-5138
Signatura	oo5cu119

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Zlín, Kvítková 4338 byla zařazena do sítě škol dle Rozhodnutí Školského úřadu ve Zlíně čj. 1204/49 s účinností od 24. ledna 1996. Je úplnou základní školou s 19 třídami a 508 žáky. Ve škole je zaměstnáno 29 pedagogických a 7 správních zaměstnanců.

Od 3. ročníků probíhá ve škole rozšířená výuka cizích jazyků podle vzdělávacího programu Základní škola a učebního plánu čj. 16 333/96-22-21. Škola tak pokračuje v 35leté tradici základní školy s rozšířenou výukou jazyků.

Nedostatečná kapacita školní budovy je řešena se souhlasem zřizovatele vytvořením detašovaného pracoviště v Základní škole Zlín, Komenského II, kde jsou umístěny třídy 1. a 2. ročníku. Kromě zlínských žáků do školy dojíždí celkem 68 žáků z okolních obcí. Škola sdružuje školní družinu.

Zřizovatelem školy je město Zlín.

Ve funkci ředitelky školy pracuje od 1.července 1990 Mgr. Eva Plachá.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

V rámci orientační inspekce byla sledována kvalita výuky v českém jazyce, anglickém jazyce, německém jazyce, dějepisu, občanské výchově, zeměpisu a matematice.

Český jazyk 1. stupeň

V rámci orientační inspekce bylo hospitováno celkem v pěti hodinách 1. stupně základní školy. Časová dotace předmětu je v souladu se zvoleným vzdělávacím programem Základní škola. Obsah učiva ve sledovaných hodinách byl v souladu s učebními osnovami výše uvedeného vzdělávacího programu. Vyučující mají zpracovány tematické plány učiva.

Výukové cíle v hodinách čtení a jazykové výuky byly zvoleny vhodně a přiměřeně k aktuálnímu stavu jednotlivých tříd. Vyučování ve sledovaných třídách bylo zabezpečeno učitelkami odborně a pedagogicky způsobilými pro výuku na 1. stupni základní školy.

Materiální a psychohygienické podmínky výuky jsou velmi dobré. Učebnice byly zvoleny vhodně a umožňují naplnění osnov. Z pomůcek byl využíván především obrazový materiál, obrazové aplikace a magnetická tabule. Didaktická technika nebyla ve sledovaných hodinách využita. Učebny jsou prostorné, jejich zařízení a estetická úroveň jsou pro výuku podnětné.

Převládaly klasické, frontální metody výuky. V jednom případě nebyla hodina účelně rozvržena z hlediska efektivního využití času. Ve většině hodin bylo málo prostoru věnováno samostatnému a aktivnímu učení. Dostatek času byl věnován na pochopení a procvičování učiva, plánovitě byla zařazována samostatná práce žáků. Citlivě bylo zohledňováno individuální tempo žáků. Výuka byla věcně i odborně správná.

Většinou bylo používáno vstupních motivačních metod i motivace v průběhu hodin využíváním vlastního obsahu učiva. Práce v hodinách byla intenzivní, žáci pracovali zpravidla soustředěně a se zájmem. Jejich odpovědi byly většinou pohotové a správné. V jedné ze sledovaných hodin nebyla věnována dostatečná pozornost sebehodnocení a sebereflexi žáků.

Dohodnutá pravidla komunikace byla akceptována žáky i učitelkami. Vytváření prostoru pro rozvoj komunikativních dovedností a pro vyjadřování vlastního názoru žáků bylo přirozenou součástí většiny sledovaných hodin. Osobnost žáka byla respektována.

Úroveň verbální a neverbální komunikace učitelek byla velmi dobrá.

ČŠI hodnotí úroveň kvality vzdělávání v českém jazyce na 1. stupni jako velmi dobrou.

Český jazyk 2. stupeň

Na 2. stupni odpovídala časová dotace pro výuku českého jazyka učebnímu plánu. Učivo pro jednotlivé ročníky měli všichni vyučující rozpracováno v tematických plánech. Úroveň těchto tematických plánů byla velmi dobrá, členění učiva odpovídalo učebním osnovám realizovaného vzdělávacího programu, mezi jednotlivými ročníky byla zajištěna návaznost výuky. Ve všech ročnících 2. stupně byl český jazyk vyučován odborně i pedagogicky způsobilými vyučujícími.

Učebny, ve kterých probíhala výuka, byly esteticky vhodně upraveny, prostředí učeben působilo příjemně. Všechny třídy byly vybaveny didaktickou technikou, která však nebyla při výuce využita.

Většina sledovaných vyučovacích hodin měla velmi dobře promyšlenou strukturu a stejně jako vyučovací tempo odpovídala věku a schopnostem žáků.

Vyučující ve všech hodinách sdělili žákům výukové cíle a většinou jich bylo i dosaženo. Aktivita žáků a jejich reakce byly velmi dobře využívány pro srozumitelné a názorné vysvětlování probíraného učiva. Vyučující většinou volili tradiční frontální metody a formy práce doplňované o prvky problémového vyučování podporující samostatné myšlení stejně jako tvořivost žáků. Nejčastěji byla používána metoda řízeného rozhovoru. Slovní vedení žáků bylo přiměřené věku žáků, pomocné a problémové otázky byly vhodně formulovány, vyplývaly z reakcí žáků na probírané učivo. Velmi dobře a často byla využívána metoda zpětné vazby, kdy se žáci učili na opravě svých chyb. Vyučující většinou bezprostředně reagovali na chyby žáků a využívali k následnému vysvětlení a upevnění učiva. Díky tomu byli žáci aktivní a prokázali velmi dobré znalosti. Při výuce byly využity učebnice, jazykové příručky, ukázky uměleckého přednesu a připravené jazykové texty.

Vysvětlení přínosu pro praktický život, povzbuzování, pochvala a vyhodnocování práce žáků v hodinách měly zřetelný motivační efekt a staly se hlavními prvky vstupní i průběžné motivace.

Na velmi dobré úrovni byly verbální i neverbální projevy většiny vyučujících. Převažoval klidný, odborně i věcně správný slovní projev, který navozoval poklidnou pracovní atmosféru. Vyučující dbali na rozvoj komunikativních dovedností žáků a vytvářeli proto v hodinách dostatek prostoru pro vyjádření jejich názorů. Ve sledovaných hodinách nebyly zaznamenány žádné projevy nežádoucího chování.

Výuka českého jazyka na 2. stupni je hodnocena jako velmi dobrá.

Cizí jazyky - anglický a německý jazyk

Metodická sdružení a předmětové komise anglického a německého jazyka koordinují výuku na svých pravidelných schůzkách. O své činnosti informují vedení školy podrobnými zápisy. Zabývají se aktuálními problémy cizojazyčné výuky, hodnocením žáků, jejich úspěšností v dalším studiu, výměnou zkušeností a poznatků ze vzdělávacích akcí, organizují konverzační soutěže a zahraniční zájezdy, určují typ používaných učebnic, zajišťují soulad časově tematických plánů s učebními osnovami a jejich úpravu v případě potřeby, metodickou pomoc zahraničnímu lektorovi. Vzhledem k přechodu na jinou, modernější učebnici němčiny ve čtvrtém ročníku bylo probírané učivo v době inspekce tematicky totožné se třetím ročníkem. V ostatních případech učivo jednotlivých ročníků u prvního i druhého povinného cizího jazyka v hospitovaných skupinách na sebe navazovalo. Časová dotace vyučovacích hodin sledovaných

cizích jazyků odpovídala schválenému učebnímu plánu. V anglickém jazyce je ve třetím až devátém ročníku tříhodinová týdenní dotace rozšířena o jednu hodinu nepovinného předmětu konverzace, kterou vede zahraniční lektor. Příprava učitelů na výuku byla velmi dobrá.

V průběhu inspekce se uskutečnily hospitace u pěti vyučujících, kteří vyučují výše uvedené cizí jazyky. Všichni mají odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku na 2. stupni, většina z nich však nespĺňuje ustanovení § 51 odst. 1 zákona č. 29/1984., o soustavě základních, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a ustanovení § 1 a § 2 odst. 1, 4 vyhlášky č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců pro výuku na 1. stupni. Tato skutečnost ale neměla negativní vliv na kvalitu výuky.

Škola nemá z prostorových důvodů specializované učebny pro výuku cizího jazyka. Vyučovací hodiny probíhaly v čistých, většinou prostorných učebnách, vybavených televizorem a videorekordérem. Vyučující účelně využívali ve výuce magnetofonové nahrávky, slovníky, mapy, obrazový materiál a názorné učební pomůcky. Jen v některých učebnách jsou trvale umístěny gramatické mapy či obrazový materiál související s cizojazyčnou výukou, jinak vyučující přináší pomůcky s sebou. Žáci odebírají zahraniční časopisy. Psychohygienické zásady byly ve většině případů dodržovány. Tempo výuky, stejně jako členění hodin, byly na velmi dobré úrovni.

Struktura vyučovacích hodin byla ve většině případů v souladu se stanovenými cíli a věkem žáků. Vedle frontální metody výuky byla zařazována i práce ve dvojicích a skupinách. Žáci byli vedeni k správné výslovnosti. Mluvnice byla procvičována převážně komunikativním způsobem. Vyučující vedli hodiny důsledně v cizím jazyce, jen ojediněle byl neúčelně používán mateřský jazyk. Učivo bylo podáváno po odborné stránce správně, v jednom případě nebyl respektován nový německý pravopis. Častým nedostatkem byl závěr vyučovacích hodin, ve kterých nebyl vytvořen dostatečný prostor pro dokončení prováděné činnosti, popř. její kontrolu či zadání domácího úkolu. Málo důsledná kontrola sešitů žáků byla zaznamenána u začátečníků v anglickém jazyce.

Pro většinu žáků je motivací zaměření školy a její celková atmosféra. Motivačním prvkem je přítomnost zahraničního lektora, účast na zahraničních zájezdech, dosažené úspěchy v konverzačních soutěžích a úspěšnost žáků při zkouškách ukončených získáním osvědčení Kinderzertifikat. V hospitovaných hodinách byli žáci motivováni především aktualizací učiva, názornými pomůckami, zpěvem německé písně, zařazováním prvků soutěživosti. V některých hodinách byly prováděné činnosti málo pestré. Kromě jedné vyučovací hodiny nebyl ústní projev žáků klasifikován.

Většina hospitovaných hodin probíhala v atmosféře, která podporovala rozvoj komunikativních dovedností, přispívala k aktivitě žáků a umožňovala projevit vlastní názory.

Hospitované hodiny byly velmi dobré, popř. vynikající, menší část byla průměrná.

Kvalita vzdělávání je v posuzovaných cizích jazycích celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Občanská výchova

Výuka probíhala v jednotlivých ročnících druhého stupně podle schválených učebních dokumentů. Předložené tematické plány uváděly rozpis učiva v měsíčních intervalech většinou pouze v obecnější rovině podle tematických okruhů uvedených v učební osnově pro dané ročníky. U žádného z celků nebylo ani poukázáno na možnosti praktického využití mezipředmětových vztahů s učivem dalších předmětů. Podle zápisů učiva v třídních knihách

IX.A a IX.B s ohledem na požadavky učební osnovy byla věnována větší pozornost jedné probírané tematické. Na sledované hodiny byly učitelky připraveny.

Předmětu vyučují dvě učitelky pedagogicky způsobilé a jedna vyučující odborně i pedagogicky způsobilá. Všechny jsou členkami předmětové komise občanské výchovy a rodinné výchovy. Ze zápisů jednotlivých schůzek vyplývá, že se členové předmětové komise navzájem seznamují s obsahem přednášek a kurzů, které navštěvují v rámci dalšího vzdělávání. Na jednáních však téměř nebyla zastoupena problematika zaměřená na oblast metodiky, přestože vedení školy doporučuje vzájemné hospitace vyučujících a výměnu zkušeností mezi nimi.

Vyučovalo se v kmenových třídách, které svým zařízením a převážně esteticky vyváženou výzdobou charakteristickou pro jednotlivé ročníky vytvářely příznivé a dostatečně podnětné prostředí. Žáci mimo devátý ročník měli ve sledovaných hodinách k dispozici učebnice k probíraným tématům. Ve výuce nebyla zastoupena didaktická technika, s učebnicemi se pracovalo účelně. Předmět bývá v rozvrhu hodin často zařazen v pozdějších hodinách. V jedné třídě některé z hodin odpadly pro nepřítomnost vyučujícího.

Struktura sledovaných hodin odpovídala výukovým cílům. Sled a množství informací, použité metody a formy práce odpovídaly převážně obsahu učiva. Stručný zápis na tabuli posloužil žákům při jejich záznamech do sešitů. Úroveň sešitů hlavně v nižších ročnících byla pěkná. Zařazená práce ve skupinách v šestém ročníku odpovídala věku žáků i probíranému tématu. Učitelky průběžně vysvětlovaly důležité pojmy, vhodně volenými otázkami si také zjišťovaly, zda žáci probírané učivo pochopili. Vyučovací čas byl dobře využíván, v nejvyšším ročníku mohl být však využit efektivněji.

Ve sledovaných hodinách byli žáci převážně motivováni jen v úvodu jednotlivých hodin. Hodnocení výkonů žáků bylo zdůvodněno a odpovídalo předvedenému výkonu. Frekvence známek v žákovských knížkách nižších ročníků odpovídala charakteru předmětu. Slovní povzbuzení většiny učitelek a ojediněle i pochvala vedly žáky někdy k vlastní iniciativě.

Ve většině sledovaných hodin žáci dokázali vyslovit svůj názor na daný problém hlavně v souvislosti s informacemi souvisejícími s událostmi běžného života a částečně o něm diskutovat. Bezprostředněji reagovali žáci nižších ročníků. Zde se také projevilo promyšlené, důsledné, soustavné, ale současně citlivé a taktické působení vyučující. Ve vyšších ročnících byli mnozí žáci pasivnější, někteří se naopak projevovali jako individuality. Vliv některých vyučujících se odrážel i v jednání a vystupování žáků. Atmosféra ve třídách byla založená na tolerantním oboustranném přístupu a vždy vycházela z osobitého charakteru jednotlivých tříd i učitelek.

Oblast plánování a přípravy měla průměrnou úroveň. Materiální podmínky byly hodnoceny jako velmi dobré a psychohygienické podmínky jako průměrné. Organizace, formy a metody výuky i motivace a hodnocení dosáhly průměrné úrovně. Interakce a komunikace měly úroveň velmi dobrou.

Výuka občanské výchovy po posouzení všech sledovaných jevů měla průměrnou úroveň.

Dějepis

Dějepis se vyučuje v letošním školním roce v minimální šestihodinové dotaci stanovené pro druhý stupeň základní školy schváleným učebním plánem. Týdenní hodinové dotace určené vedením školy jsou v jednotlivých ročnících dodrženy. Zápisy učiva v třídních knihách školního roku 2000/2001 korespondovaly s časově tematickými plány a potvrzovaly kontinuitu výuky mezi jednotlivými ročníky. Vypracované tematické plány pro devátý ročník nezahrnují vůbec témata ze světových a českých dějin, která se váží k dějinnému vývoji po druhé světové válce. Kontrola zápisů v třídních knihách devátého ročníku školního roku 1999/2000 prokázala, že

dějepisné učivo bylo probíráno jen po konec druhé světové války, což svědčí o nesplnění učební osnovy předmětu dějepis v minulém školním roce. Příprava na výuku byla standardní.

Předmět vyučují dvě učitelky s odbornou a pedagogickou způsobilostí, což se jeví v rámci celého výchovně vzdělávacího procesu jako málo operativní. Samy dvě tvoří předmětovou komisi, jejíž jednání dle předložených zápisů neřeší vůbec problematiku spojenou s metodikou výuky, ani se nezaměřuje na obsahovou koordinaci učiva v rámci mezipředmětových vztahů.

Výuka probíhala v podnětném prostředí běžných tříd, s výjimkou učebny chemie. Žáci měli k dispozici učebnice a pracovali s nimi. Učitelky zvolily k doplnění aktuálního učiva vhodné ukázky i žákovské referáty. Při výuce byly využívány mapy a další doplňující ilustrační materiály. V učebnách byla k dispozici rovněž didaktická technika včetně meotaru, ve výuce však nebyla využita. Častým zařazením předmětu v rozvrhu hodin do pozdějšího vyučovacího času nebyla vždy v dostatečné míře respektována psychohygienická pravidla.

Sled a množství informací, použité metody a formy práce v jedné ze sledovaných hodin odpovídaly charakteru a náročnosti učiva i věku žáků. Ve dvou dalších hodinách však žáci prováděli zápis učiva, které bylo probráno již v minulé hodině. Především v devátém ročníku zvolené pomalé tempo, malý rozsah učiva a opisování zápisu z tabule nevedly k efektivnímu využití vyučovacího času. V této hodině žáci neměli možnost ukázat, ani rozvíjet komunikativní schopnosti. Výsledkem organizace hodiny a zvolené metody práce byla naprostá pasivita žáků.

Individuální zkoušení bylo vždy hodnoceno známkou, která odpovídala předvedenému výkonu. Obě vyučující si ověřovaly, zda žáci učivo pochopili.

Verbální projev učitelek byl dobrý, ve výkladových částech výuky, ani při korigování odpovědí žáků se neobjevily věcné chyby. Aktivně spolupracovali v některých hodinách jen někteří jedinci, kteří také dokázali ve svých vyjádřeních nejen konstatovat fakta, ale i objasnit příčinné souvislosti. Atmosféra ve všech hodinách byla přátelská, založená na vzájemné důvěře a pochopení.

Oblast plánování a přípravy měla průměrnou úroveň. Materiální podmínky byly hodnoceny jako velmi dobré a psychohygienické podmínky jako průměrné.

Sledovaná výuka dějepisu na základě celkového posouzení má průměrnou úroveň.

Zeměpis

Předmět byl vyučován v 6. - 9. ročníku s dvouhodinovou týdenní dotací, která byla v souladu se zvoleným učebním plánem. Zpracované rámcové tematické plány učiva byly sestaveny dle obsahu zvolených učebnic. Kontrola třídních knih za loňský i letošní školní rok prokázala, že obsah učiva v 9. ročníku nebyl v souladu s učebními osnovami zvoleného vzdělávacího programu Základní škola, ale korespondoval s rozvolněnými osnovami čj. 18730/91-20 (již neplatnými). Byl porušen § 39 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů.

Předmětová komise zeměpisu je zřízena, i když ji tvoří jedna začínající učitelka.

Výuka zeměpisu byla realizována v zeměpisné učebně vybavené didaktickou technikou, mapami a dalšími potřebnými pomůckami. Zařízení odborné učebny bylo dostatečně podnětné, ale v době inspekce nebylo účelně využíváno pro potřeby výuky. Žáci měli k dispozici vhodné učebnice (s výjimkou 9. ročníku), v 6. - 8. ročníku výuka probíhala podle ucelené řady Zeměpis světa (I. - III. díl). Dále měli k dispozici atlasy. Psychohygienické podmínky výuky byly na velmi dobré úrovni.

Zeměpis vyučuje ve všech třídách druhého stupně jedna začínající učitelka, která má odbornou

a pedagogickou způsobilost. Všechny sledované hodiny byly připraveny, učivo bylo podáváno odborně a věcně správně. Nezkušenost začínají učitelky se projevila zejména ve způsobu organizace, ve využití vhodných metod a forem práce a v efektivním využití vyučovacího času. Práce ve sledovaných hodinách postrádala systematičnost.

Žáci byli vedeni k dovednosti využívání dalších zdrojů informací (referáty), ale nebyl vytvářen dostatečný prostor pro praktické činnosti při orientaci na mapách a v atlasech. Motivace učiva, stejně jako využívání situačních výchovných aspektů nebylo ve všech hodinách patrné.

Hodnocení žáků bylo prováděno ve dvou hodinách formou písemného testu. Zadané úkoly navazovaly na probírané učivo. Závěrečné shrnutí a zhodnocení hodiny nebylo pro nedostatek času prováděno. Verbální komunikace učitelky byla dominantní, vyjadřovací schopnosti žáků nebyly dostatečně rozvíjeny. Vztah žáků k výuce byl rozdílný, převažoval však vztah pozitivní.

Osobnost žáka byla respektována, žákům by poskytnut prostor pro vyjádření vlastního názoru. Nežádoucí projevy chování žáků nebyly vždy zvládnuty.

Vzhledem ke zjištěným skutečnostem je kvalita sledované výuky zeměpisu hodnocena jako průměrná.

Matematika 1. stupeň

Bylo hospitováno celkem v pěti hodinách matematiky. Tři ze sledovaných hodin byly vyučovány učitelkami s odbornou a pedagogickou způsobilostí a ve zbývajících dvou hodinách vyučujícími s odbornou způsobilostí, ale bez pedagogické způsobilosti pro první stupeň základní školy. Týdenní hodinová dotace je v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu. Probírané učivo ve sledovaných hodinách bylo v souladu s osnovami, ale zpracované tematické plány a zápisy učiva v třídních knihách ve 4. a 5. ročníku nebyly v úplném souladu s požadavky učebních osnov.

Obsahová náplň vyučovacích hodin odpovídala věku žáků a výukovým cílům, byla zpravidla připravená a přiměřená věku žáků z hlediska náročnosti a množství úkolů. Ve výuce převládala frontální způsob vyučování, což se ve dvou sledovaných hodinách negativně projevilo na pracovním soustředění žáků. Současné trendy v oblasti metod a forem práce se v hodinách výrazněji neprojevily. Dvě ze sledovaných hodin byly dynamické, s promyšleným střídáním činností. Byla v nich věnována náležitá pozornost aktivnímu učení a rozvoji logického myšlení. Ve všech hodinách bylo využíváno zpětné vazby. V žádné z hodin nebylo využito didaktické techniky při výkladu učiva ani k efektivnímu způsobu kontroly výsledků řešených úloh. Jen ojediněle bylo využíváno promyšlené přípravy na tabuli. Pro efektivní využití času měli vyučující pro rychlejší počítání připraveny zajímavé úkoly.

Výuka se realizuje v učebnách, které jsou vzhledem k aktuálnímu stavu žáků dostatečně prostorné a odpovídají psychohygienickým požadavkům. Ve všech třídách je vytvořeno podnětné a estetické pracovní prostředí.

Ve většině sledovaných hodin byla náležitá pozornost věnována potřebám a schopnostem žáků. Zpravidla byl citlivě uplatňován individuální přístup učitelů k žákům a respektováno jejich pracovní tempo. Ve výuce byl plánovitě vytvářen prostor pro samostatnou práci žáků, jeho délka však nebyla ve dvou hodinách volena optimálně. V jedné ze sledovaných hodin vyučující volila individuální přístup k žákovi s vývojovou poruchou učení. Ve většině vyučovacích hodin bylo využíváno vstupních motivačních metod. Práce v hodinách byla intenzivní, žáci pracovali zpravidla soustředěně a se zájmem. Jejich odpovědi byly většinou pohotové a správné. Komunikace byla založena na vzájemné důvěře při respektování osobnosti žáka. Hodnocení žákovských vědomostí a dovedností bylo systematické a zpravidla mělo motivující charakter.

Rozsah pololetní kontrolní práce vypracovávané ve 4. ročníku byl nepřiměřený, neboť čas

potřebný na její zpracování výrazně přesahoval jednu vyučovací hodinu.

Výuka matematiky na 1. stupni byla celkově hodnocena jako průměrná.

Matematika 2. stupeň

Výuka matematiky byla organizována ve všech ročnících druhého stupně v souladu se zvoleným učebním plánem se čtyřhodinovou týdenní dotací. Členění učiva do jednotlivých ročníků ve zpracovaných tematických plánech odpovídá učebním osnovám zvoleného vzdělávacího programu. Předmětová komise matematiky vzájemně koordinuje výuku matematiky v jednotlivých ročnících v souladu s učebními osnovami, organizuje matematické soutěže (Pythagoriáda, matematický Klokán, olympiáda), zajišťuje kontinuitu výuky mezi jednotlivými ročníky a zabezpečuje žákům vhodné učebnice.

Výuka matematiky je realizována v kmenových třídách, které jsou vzhledem k aktuálnímu počtu žáků dostatečně prostorné a odpovídají psychohygienickým požadavkům. Není v nich výraznějším způsobem vytvářeno podnětné prostředí z hlediska potřeb výuky matematiky. Učební pomůcky odpovídají běžnému standardu. V jedné hodině pracovali žáci s kalkulátory, v ostatních hodinách nebyla didaktická technika použita.

Matematiku v 6. - 9. ročníku vyučovali celkem tři učitelé s odbornou a pedagogickou způsobilostí a rozdílnou délkou praxe. Sledované hodiny byly připraveny, ale úroveň vlastní realizace nebyla stejná. Struktura hodin odpovídala stanoveným výukovým cílům. Výuka byla podávána věcně správně.

Ve sledovaných hodinách převládal frontální způsob výuky. Byl vytvářen prostor pro samostatnou práci, i když její délka nebyla vždy optimálně volena. Ve dvou hodinách bylo využito pestřejších forem práce, které rozvíjely pohotovost a současně podporovaly aktivní učení. Menší pozornost byla věnována rozvoji logického myšlení a možnostem alternativních postupů. Vyučovací čas byl většinou efektivně využit. Učitelé uplatňovali průběžnou motivaci zejména pozitivním hodnocením a pochvalou. Individuální přístup a pomoc byly samozřejmostí. Prostor pro pochopení a procvičování učiva byl dostatečný, stejně jako prostor pro vyjádření vlastního názoru. Závěrečné shrnutí a zhodnocení hodiny nebylo vždy prováděno. Domácí úkoly byly zadávány, kontrolu provádějí vyučující zpravidla společně se všemi žáky.

Hodnocení žáků bylo orientováno na písemné prověrky, frekvence hodnocení žáků bylo vyhovující. Rezervy v uplatňování výchovných aspektů se projevily ve vedení sešitů. Učitelé nevěnovali dostatečnou pozornost pečlivosti a přesnosti písemných záznamů. Čtvrtletní kontrolní písemné práce byly zadávány, výsledky žáků nebyly dále analyzovány, nebylo jasné, zda a jaká jsou přijímána opatření k nápravě.

Výrazně pozitivním rysem většiny sledovaných hodin bylo respektování osobnosti žáka, příjemná pracovní atmosféra a komunikace založená na vzájemné důvěře.

Kvalita vzdělávání ve sledovaných hodinách matematiky 2. stupně je hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Na základě inspekčních zjištění a porovnání kvality výchovně vzdělávací práce ve sledovaných předmětech hodnotí ČŠI celkově kvalitu vzdělávání jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Vedení školy má zpracován Dlouhodobý plán koncepce rozvoje školy, ve kterém jsou zahrnuty hlavní koncepční záměry v oblasti výchovně vzdělávací a v oblasti materiálního vybavení a rozvoje školy. Z tohoto dlouhodobého plánu vychází Plán práce pro školní rok 2000/2001, ve kterém je konkretizována organizace školního roku a všechny akce školy plánované na školní rok. Při zpracování ročního plánu práce vycházelo vedení školy z plánů práce předmětových komisí a metodických sdružení. Hlavními prioritami těchto dlouhodobých plánů je výchova všestranně připravené osobnosti, zachování a rozvoj rozšířené výuky cizích jazyků podle vzdělávacího programu Základní škola a učebního plánu čj. 16 333/96-22-21 a s tím spojená vysoká kvalita vzdělávání v těchto předmětech, pokračování v mezinárodních programech GLOBE, EURO CITIZEN 2001 a Junior Achievement zaštitěném Bařovou nadací.

Celoroční plán práce je dále rozpracován do dalších dílčích plánů, které dále rozvíjejí jednotlivé úseky činnosti školy. Mezi tyto dílčí plány zejména patří plány práce předmětových komisí a metodických sdružení, plán práce výchovného poradce, plán kontrolní a hospitační činnosti a plán práce školní družiny. Nejnižší rovinou plánování jsou týdenní plány práce, kde je uveden aktuální rozpis a organizace konkrétních akcí a úkolů.

Plán oprav, údržby a materiálního zabezpečení provozu je pravidelně projednáván se zřizovatelem školy.

Při plánování využívá vedení školy podněty od jednotlivých pracovníků školy, předmětových komisí, rodičů a žáků školy. Veřejnost je seznamována se záměry školy prostřednictvím Rady školy, která se v současnosti znovu ustavuje, žáci prostřednictvím Žakovské rady, která se za účasti vedení školy pravidelně měsíčně schází.

V letošním roce vychází nabídka nepovinných předmětů z prostorových možností budovy školy a z jazykového zaměření. V 6. a 7. ročníku nabízí škola výuku jazyka ruského a dále pro 3. – 9. ročník výuku konverzace v anglickém jazyce.

Výuka žáků se specifickými poruchami učení probíhá podle zpracovaných individuálních studijních plánů, které mají všechny potřebné náležitosti.

Systém plánování je hodnocen jako velmi dobrý.

Organizování

Základní ustanovení, která vymezují pravomoci a povinnosti členů vedení školy (ředitelky potvrzené ve funkci a její statutární zástupkyně), učitelů i hospodářských pracovníků, jsou obsažena v organizačním řádu školy, v celoročním plánu a dalších doplňujících dokumentech. Podrobněji jsou zpracovány kompetence zástupkyně ředitelky, výchovného poradce, předsedů předmětových komisí a metodických sdružení, povinnosti učitele a pracovní náplň třídního učitele. O aktuální problematice související s výchovně vzdělávací činností školy, mimoškolní i zájmovou činností vyučujících a žáků, působením školy na veřejnosti i v hospodářských záležitostech jedná tzv. širší vedení školy, které tvoří ředitelka, její zástupkyně, výchovná poradkyně současně zastupující druhý stupeň, delegát za první stupeň a ekonom školy. S důležitými závěry jsou ostatní pracovníci školy seznamováni na provozních poradách. Poradním orgánem ředitelky je pedagogická rada. Zápisy z jejího jednání jsou přehledné, zaměřené převážně na hodnocení prospěchu a chování žáků. Ředitelka se také v rámci jednání žakovské rady jednou měsíčně setkává se zástupci jednotlivých tříd. Ve škole pracují rovněž metodická sdružení a předmětové komise. Z průběžně pořizovaných zápisů metodických

sdužení i předmětových komisí vyplývá, že je velký důraz kladen na další vzdělávání učitelů, realizaci vzájemných hospitací vyučujících stejných předmětů, uskutečňování různých akcí a soutěží. Celková organizační struktura školy umožňuje efektivní řízení.

Vedení školy umožňuje všem zaměstnancům školy přístup k důležitým informacím, které se týkají všech aktivit souvisejících se školní i mimoškolní činností. Informace se k pracovníkům dostávají včas nejčastěji formou osobních jednání a k žákům prostřednictvím třídních učitelů i školního rozhlasu. V písemné podobě jsou ještě souhrnně zveřejněny na nástěnkách a v kabinetech vyučujících. Důvěrné informace o zaměstnancích i žácích jsou zabezpečeny před možným zneužitím. Pedagogičtí pracovníci se řídí pracovním řádem vydaným MŠMT ČR.

Rodiče získávají průběžné informace o průběhu a výsledcích vzdělávání dětí prostřednictvím žákovských knížek a na pravidelných třídních schůzkách, mohou se setkat i s dalšími vyučujícími. O náhlém zhoršení prospěchu nebo chování žáka je informuje třídní učitel. Důležitá sdělení jsou rodičům podávána prokazatelnou písemnou formou (kopie jsou uloženy v osobní dokumentaci žáků nebo u výchovné poradkyně). Rada školy byla zřízena v roce 1997. V době inspekce se připravovala volba nových členů rady z řad rodičů. Širší veřejnosti se škola prezentuje informacemi o své činnosti (především o úspěších v jazykových soutěžích) prostřednictvím výroční zprávy, v regionálním tisku a pořádáním dne otevřených dveří. Škola spolupracuje s orgány státní správy a samosprávy.

Povinná dokumentace daná ustanovením § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, je náležitě vedena. Při její kontrole byly zjištěny v některých třídních knihách a katalogových listech menší nedostatky administrativního charakteru. Školní řád zahrnuje i práva žáků, ale jako celek působí stroze, mnohá ustanovení mají příkazový charakter, některá jsou formulovaná nepřesně. Při sestavování rozvrhu hodin se projevuje snaha splnit psychohygienické zásady, organizace vyučování však nerespektuje ustanovení § 9 odst. 2 vyhlášky č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů, tím, že jedna z přestávek není desetiminutová.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000 obsahuje všechny náležitosti uvedené v § 17e odst. 2 a 3 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Poskytuje dostatečné informace o škole, velká pozornost je věnována kapitole o bohatých mimoškolních aktivitách. V září 2000 byla schválena radou školy. Výroční zpráva může posloužit jako jeden z pramenů k hodnocení školy.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy a informační systém mají průměrnou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Základním nástrojem řízení školy je celoroční plán práce rozpracovaný do podrobných týdenních plánů. Úkoly týdenního plánu jsou adresné, termínované, jejich plnění je zpětně kontrolováno.

Ředitelka školy uplatňuje demokratický styl řízení s přesně definovanými kompetencemi zástupkyně ředitelky (ve funkci od roku 1990) i dalších zaměstnanců. Zvolený způsob se jeví jako funkční a účinně pomáhá ředitelce v naplňování představy o profilaci školy. Každodenním kontaktem a osobním příkladem přirozeně vede a motivuje zaměstnance školy k plnění svých povinností, vytváří prostor pro uplatnění vlastní iniciativy a tvořivosti. Ve své práci využívá poradní orgány - předmětové komise a metodické sdružení, pedagogickou radu, žákovskou radu a širší vedení školy.

Ředitelka školy klade velký důraz především na optimální personální zabezpečení výuky odborně a pedagogicky způsobilými učiteli, vzhledem k profilaci školy je odborná způsobilost

ve výuce cizích jazyků nezbytnou podmínkou. Z celkového počtu 276 hodin odučených na 1. stupni je 99 % hodin vyučováno s odbornou a pedagogickou způsobilostí, na 2. stupni je takto z 356 hodin odučeno 96 % hodin.

V tomto školním roce je ve sboru jedna začínající učitelka. Pomoc uvádějícího učitele nemá ze strany vedení školy zabezpečenu pro oba aprobační předměty.

Vedení školy nevěnuje dostatečnou pozornost činnosti všech předmětových komisí. V práci některých předmětových komisí se projeví nedostatky v plnění osnov zvoleného vzdělávacího programu i v kontrole časového zvládnutí plánovaného učiva.

Vedení školy motivuje zaměstnance k dalšímu zvyšování odbornosti a profesního růstu. Zájem o další vzdělávání učitelů převyšuje finanční možnosti školy. Vzdělávací akce Zrcadlo evropské integrace se účastní jedna vyučující společenskovedních předmětů. Možnost navštěvovat různé semináře a získávat nové poznatky využívají další učitelé v rámci nabídky Střediska služby škole, výchovná poradkyně se účastní akcí výchovného poradenství a setkání v rámci zapojení školy do projektu Zdravá škola. Vyučující cizích jazyků se pravidelně účastní vzdělávacích akcí zaměřených na metodickou i odbornou problematiku výuky, případně dle možností i zahraničních jazykových kurzů.

Ředitelka školy pravidelně hodnotí práci jednotlivých pedagogů. Písemně zpracovaná kritéria pro stanovení výše osobního hodnocení jsou všem zaměstnancům školy známa. Hodnocení je diferencováno.

Sebehodnocení školy je prováděno na pedagogických radách a ve výroční zprávě.

Vedení a motivování pracovníků je hodnoceno jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost ředitelky školy a její zástupkyně je plánována na celý školní rok. Předložený plán kontrolní a hospitační činnosti postihuje většinu oblastí činnosti školy. Podnětem ke kontrolní činnosti se stávají i informace vyplývající z jednání ředitelky s žákovskou radou, která se s ní setkává zpravidla jednou měsíčně. Výchovně vzdělávací proces je průběžně sledován a hodnocen vedením školy, se závěry jsou pracovníci seznamováni na pedagogických radách.

Většina hospitací je doložena hospitačními záznamy, které obsahují kromě zjištěných pozitiv a negativ také případné závěry. Z jednání, kterému byla ČŠI přítomna, vyplynulo, že ředitelka školy vede pohospitační rozhovor s cílem zdůraznit pozitiva hospitované výuky, a tím vyučující motivovat k další práci.

Na základě výsledků kontroly jsou přijímána opatření (např. zavedení třídnických hodin již v pátém ročníku), v některých případech nebylo možno na základě předložených materiálů hodnotit jejich využití pro další činnost školy.

Výsledky učení žáků jsou pravidelně sledovány a hodnoceny na pedagogických radách, někdy i v rámci předmětové komise. Na hodnocení a četnost klasifikace byla zaměřena rovněž hospitační činnost. Jako účinná zpětná vazba slouží ředitelce školy výsledky celostátních, popř. mezinárodních testů (Kalibro, PISA) nebo školní testy určené k srovnání výsledků učení v určitém předmětu souběžných tříd. Důležité jsou i reference ředitelů středních škol, zejména gymnázií, kde žáci této základní školy dále studují a názory rodičů na činnost školy prezentované v anketě.

Kontrolní mechanismy mají velmi dobrou úroveň.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy je systematické, má stanovená pravidla, kterými se pracovníci školy řídí. Ředitelka školy má dlouhodobou konkrétní představu o směru a rozvoji školy. ČŠI hodnotí kvalitu řízení jako velmi dobrou.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- Podle smlouvy mezi základní školou Komenského II a základní školou Kvítková 4338 ze dne 22. února 2000 jsou žáci první a druhé třídy ZŠ Kvítková umístěni na odloučeném pracovišti v budově ZŠ Komenského II, kde je také v termínu vyhlášeném v příslušném roce prováděn zápis žáků. Smlouva jednoznačně neuvádí, kdo rozhoduje o zařazení žáků do první třídy.
- Součástí školy je i školní družina. Ve dvou odděleních ŠD je zapsáno 36 a 37 žáků, což přesahuje povolenou normu. V době inspekce ředitelka školy nepředložila souhlas zřizovatele o výjimce. Vychovatelky ve školní družině splňují kvalifikační požadavky.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- výroční zpráva o činnosti za školní rok 1999/2000
- celoroční plán práce s dalšími dílčími plány
- rozvrh hodin
- povinná dokumentace školy
- organizační řád
- povinnosti předsedů předmětových komisí a metodického sdružení
- vnitřní řád pro učitele, pracovní náplň třídního učitele a výchovného poradce
- kompetence vedoucích pracovníků
- povinnosti předsedů předmětových komisí a metodického sdružení
- plán kontrolní a hospitační činnosti - školní rok 2000/2001
- hodnocení kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2000/2001
- zápisy z jednání metodických sdružení a předmětových komisí
- personální dokumentace pedagogických pracovníků hospitovaných předmětů
- hospitační záznamy ředitelky školy
- výsledky testů Kalibro a mezinárodního výzkumu PISA
- vyhodnocení ankety zadané rodičům žáků školy
- tematické a časové plány učiva sledovaných předmětů
- smlouva mezi řediteli základní školy Kvítková 4338 a základní školy Komenského II
- dotazník pro ředitele školy

ZÁVĚR

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou efektivně čerpány a jsou využívány ve prospěch žáků školy.

Kvalita vzdělávání a kvalita řízení je na základě dílčích zjištění orientační inspekce celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Pozitiva:

- výuka je realizována v souladu s učebním plánem
- velmi dobrá spolupráce školy s rodiči žáků
- profilace školy s rozšířenou výukou jazyků
- respektování osobnosti žáka
- dostatečný prostor pro vyjádření vlastního názoru žáků i pedagogů
- velmi dobré výsledky žáků v celostátních testech a mezinárodním výzkumu PISA
- úspěšnost žáků v konverzačních soutěžích a při získávání osvědčení Kinderzertifikat
- prospěšná činnost metodických sdružení a předmětových komisí anglického a německého jazyka
- vkusně a podnětně vyzdobený interiér školy
- velmi kvalitní vybavení učeben didaktickou technikou

Negativa:

- nedostatky v práci předmětové komise zeměpisu
- absence uvádějícího učitele začínající učitelky zeměpisu
- nedostatečné využívání výchovných aspektů v matematice a zeměpisu, zejména jsou rezervy ve vedení sešitů
- neexistence specializované učebny pro výuku cizích jazyků
- předmětové komise dějepisu, občanské výchovy a rodinné výchovy nezaměřují svou pozornost v potřebné míře na oblast metodickou a obsahovou.

Doporučení:

- kontrolní činnost ředitelky školy zaměřit na dodržování a plnění osnov zvoleného vzdělávacího programu a na zkvalitnění práce předmětových komisí

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu	PhDr. Vlastislav Kožela	Vlastislav Kožela v. r.
Členové týmu	Mgr. Marie Dratvová	Marie Dratvová v. r.
Členové týmu	Mgr. Stanislav Reňák	Stanislav Reňák v. r.
Členové týmu	Mgr. Marie Šestáková	Marie Šestáková v. r.
Členové týmu	Mgr. Jana Zapletalová	Jana Zapletalová v. r.

Ve Zlíně dne 26. ledna 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2. února 2001

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Mgr. Eva Plachá

Eva Plachá v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad Zlín, referát školství, Zarámí 88, Zlín	2001-02-19	17/01
Magistrát města Zlína, OŠaK, tř.T.Bati 44, Zlín	2001-02-19	16/01
Rada školy	-	-

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
2001-02-16	14/01	Připomínky byly podány.